

Strategiskt inspel Kultur och Fritid 2017

OMVÄRLDSANALYS

Utvecklingstendenser

Regeringens folkhälsomål nummer tre, Trygga och goda uppväxtvillkor, är viktigt för alla åldersgrupper, inte minst för barn och ungdomar.

Regeringens folkhälsomål nummer nio, Ökad fysisk aktivitet, är viktigt för alla åldersgrupper, inte minst för barn och ungdomar

Utbildningsnivå och medelinkomst i Västmanland är lägre än resten av riket och skillnaderna mot riket ökar. Det finns större behov av fysisk kapacitet då låg utbildning innebär större risk för fysiskt påfrestning (SCB)

Oroväckande hög andel unga står utanför arbetsmarknaden (SCB) vilket kommer att öka behovet av insatser så att ohälsa eller utslagning inte ökar.

Alkoholkonsumtionen bland ungdomar är fortfarande högre än önskvärt. (Länsrapport 2010)

Den nya bibliotekslagen lyfter speciellt fram vikten att öka/förbättra läsförståelsen bland våra barn och ungdomar. Här utgör biblioteken en naturlig partner med sina bibliotek. Kultur- och fritidsnämnden ska, för att bidra till en ökad läsförståelse bland barn och ungdomar, arbeta för att biblioteken ytterligare utvecklar sina metoder och arbetssätt.

Den digitala utvecklingen är snabb och skapar nya beteenden och utmaningar. Användandet av "smartphones" och surfplattor har, tillsammans med ökad tillgång till mobilt bredband, skapat nya beteenden och därmed nya utmaningar. Allt fler människor är ständigt uppkopplade och förväntar sig åtkomst av digitala tjänster. Kraven på e-tjänster och tillgång till digitala självservice-tjänster ökar från medborgare. Detta medför ett ökat tryck på den digitala utvecklingen inom samtliga verksamheter och därmed ett behov av kunskapsutveckling och innovativa idéer hos personalen.

Vi kan idag skönja en förändring över tid av människors motionsvanor och krav på tillgänglighet samt utbud av hälsofrämjande aktiviteter, bort från föreningsaktiviteter till dagens individuella val och yttringar. Detta gör att Sala kommun ständigt behöver utveckla idrotts- och fritidsverksamheten. I en växande kommun finns också ett behov av fler idrottsanläggningar. Idrottshall, konstgräsplaner och liknande anläggningar byggs ut i takt med att kommunerna växer. För att möta det behov av anläggningar som finns inom idrotten ska kultur- och fritidsnämnden därför arbeta för att möta den brist som finns.

Många av landets simhallar har sett sina bästa dagar och är i behov av upprustning eller ersättning. Att bygga en ny badanläggning eller renovera en befintlig är en mycket stor investering. Ett akut underhållsbehov medför oftast att kostnaderna blir högre och inte minst måste anläggningen stänga igen och man står utan simhall. Ett väl genomfört förarbete är en av nycklarna till en hållbar anläggning, såväl fastighetsmässigt som ekonomiskt.

En annan trend är en stark tro på samverkan mellan olika aktörer. På nationellt plan finns sedan några år tillbaka överenskommelser mellan regeringen, Sveriges kommuner och landsting (SKL) och civilsamhällets organisationer för hur samverkan ska se ut mellan det offentliga Sverige och civilsamhället. Liknande överenskommelser finns också i ett flertal andra kommuner i landet.

Behovet av kultur- och fritidsaktiviteter för kommunens befolkning ökar.

DEMOGRAFISKA EFFEKTER.

Den demografiska inverkan på verksamhetens driftskostnader 2017-2018 är obetydlig för kultur- och fritidsnämndens del. En effekt är att den förväntade befolkningsökningen medför att förvaltningens aktivitetsutbud kommer att användas i än högre grad. Detta i sin tur betyder att behovet av nya anläggningar för såväl kultur som idrott ökar ytterligare. Asylsökande placerade i Sala kommun påverka verksamheterna på olika sätt och grad. Det är ett gemensamt ansvar i kommunen att medverka till att göra vistelsen här, hur kort eller lång den än blir, så trygg som möjlig för dessa barn och ungdomar.

Kvalitativa konsekvenser

Såvida nämndens planer på att en utveckling av verksamheten genomförs enligt ovan kommer kvaliteten för brukarna att öka och verksamheten kommer att bli mer attraktiv. Stora kostnadsminskningar för Sala kommun som helhet kan förväntas om planerna genomförs.

RESULTATANALYS

Kultur- och fritidsnämnden med förvaltning är en mycket viktig del av Sala kommuns infrastruktur.

Kultur- och fritidsnämndens strategi är att ge invånarna möjligheter till idrott, motion, friskvård, kultur, avkoppling, positiva upplevelser och livsstilsförändringar inom kultur- och fritidssektorn. Detta gäller i synnerhet barn och ungdom. Det är av utomordentlig stor betydelse att människors välbefinnande ökar för att ge dem kraft och ork att klara omvärldens allt högre krav och detta utan att livskvaliteten minskar.

Som medel för denna strategi har kultur- och fritidsförvaltningen utmärkta möjligheter att svara mot utvecklingstendenserna genom hälsospåren, Barnens hälsoklubb, föreningarnas verksamhet och bibliotek. Till listan ska också läggas idrottshallar, ishall, fotbollsplanerna i kommunen och simhall vilken är i stort behov upprustning eller ersättning samt andra aktivitetsytor och vidareutvecklingen av Täljstenen.

Fortsatt utveckling av Vision Lärkan är viktig för funktionell användning av området. På grund av den allt större trängseln i idrottshallarna, vilken hämmar föreningarnas verksamhet, samtidigt som den genererar konflikter mellan såväl förening och förening som mellan förening och kommun, bör den sport- och evenemangshall dimensionerad för innebandy, med publik funktion, eller liknande, prioriteras och uppföras helst under 2017, senast 2018.

Uppförandet av en digital multifunktionell lokal som kan användas som konsert-, konferenslokal, biograf och till andra digitala aktiviteter under mandatperioden har föreslagits att staden behöver enligt ovan med plats för ca 250 personer. En sådan anläggning kommer att höja Salas totala attraktionskraft, skapa bättre förutsättningar för det lokala näringslivet och ytterligare höja livsmiljön för de människor som bor i Sala kommun.

När det gäller vidareutvecklingen av Täljstenen finns några etapper som inte är genomförda, t ex ovanvåningen på ungdomslokalen och sammanbindning av bibliotek – länga – och café. Täljstenen är en utomordentligt lämplig plats för olika kulturyttringar för alla åldrar och ungdomsverksamhet, därmed bör första delen genomföras snarast.

För att nå målet att alla som så önskar ska kunna leva och verka i Sala kommun är det viktigt att denna fråga ingår i den strategiska planeringen för kommunen som helhet. Det behövs en kommunövergripande kontinuerlig uppföljning av mål och resurser för att göra detta möjligt.

Utveckla samverkan mellan kommunernas folkbiblioteksverksamhet i länet enligt regional kulturplan. Syftet är att öka servicegraden och tillgängligheten till bibliotekstjänster i hela länet. Ett större medieutbud ska kunna nås av flera medborgare på lika villkor. Detta kan ske genom att skapa ett gemensamt biblioteksdatasystem, gemensam bibliotekskatalog, webbportal och lånekort.

Kommunfullmäktige beslutade i den strategiska planen att avsätta medel för hyra av Kaplanen samt medel för personalresurser för att på angivna tider finnas tillgänglig för att bedriva verksamhet för äldre. Fler verksamheter flyttar in i lokalerna under 2016 t.ex. dagligverksamhet och caféet/köket öppnar. Navet är kultur och fritid och idag finns en personalresurs tillgänglig, vilket verksamhetsmässigt och ur arbetsmiljösynpunkt är en stor risk.

EFFEKTER PÅ KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL

Hela utvecklingsstrategin påverkar kommunfullmäktiges mål positivt. En omvärldsanalys visar tydligt att behovet av kultur- och fritidsaktiviteter för kommunens befolkning blir större och större. Detta alldeles oavsett om man mår bra eller dåligt. Stimulans för kropp och själ behöver alla.

Mål: En långsiktig hållbar social utveckling

Framgångsfaktorer

- Funktionella idrotts- och friluftsanläggningar
- Lokaler för kulturella aktiviteter där människor dels kan delta i aktiviteterna dels kan medverka som åskådare
- Trygga föreningar

Aktiviteter

- Bygga ut Lärkan med en idrottshall och simhall
- Bygga ut Täljstenen

Mål: Nöjda medborgare och brukare

Framgångsfaktorer

- Generösa öppettider
- Mångfacetterad verksamhet

Aktiviteter

- Stadsbiblioteket har öppet 50,5 timmar per vecka, förutom veckorna 25-32 då biblioteket har öppet 35 timmar per vecka samt 3 filialer
- Bokbussen besöker ett antal hållplatser, samt skolor och förskolor på landsbygden
- Lärkan håller öppet 92,5 timmar per vecka 44 veckor per år

Mål: God service av hög kvalitet

Kultur- och fritidsnämnden anser det mycket viktigt att Sala kommuns invånare kan simma

Framgångsfaktor

- 75 % av badvärdarna har simlärarutbildning

Aktiviteter

- Kultur- och fritidsförvaltningen bedriver simundervisning för alla elever i årskurs 2 – 3 i samarbete med skolan

Mål: Påverkan och inflytande för kommunens medborgare

Kultur- och fritidsnämnden ger allmänheten möjligheter att påverka bibliotekets mediebestånd och ungdomarna möjligheter att påverka ungdomslokalens verksamhet

Framgångsfaktorer

- En aktuell, informativ webbplats
- Lyhörd personal i ungdomsverksamheten

Aktiviteter

- Utveckla bibliotekets webbplats till en interaktiv mötesplats där Salaborna kan vara delaktiga och påverka verksamheten
- Genomföra de förslag till verksamheter som kommer fram från ungdomarna via dialog

Mål: Trygg säker och utvecklande arbetsmiljö

Kultur- och fritidsnämnden ska främja hälsa och förebygga sjukdomar

Framgångsfaktorer

- Friska medarbetare

Aktiviteter

- Personalen beviljas möjlighet till friskvård genom friskvårdspeng

Mål: Delaktighet och inflytande för medarbetarna

Framgångsfaktorer

- Verksamhetsföreträdare och fackliga företrädare deltar regelbundet i ledningsgruppen
- Samtliga anställda deltar regelbundet i protokollförda arbetsplatsträffar
- Medarbetarsamtal genomförs
- Välutbildad personal

Aktiviteter

- 10 ledningsgruppsammanträden per år
- 10 protokollförda arbetsplatsträffar per avdelning genomförs per år
- 1 medarbetarsamtal med varje anställd genomförs per år

Mål: Tydligt och bra ledarskap

Kultur- och fritidsnämndens ledare ska verka för ett bra arbetsresultat genom ett tydligt ledarskap, där öppenhet, tillit, respekt och delaktighet är honnörsord

Framgångsfaktorer

- Välutbildade ledare på alla nivåer i organisationen

Aktiviteter

- Samtliga ledare på förvaltningen intern utbildas

LOKALBEHOVSPROGRAM / INVESTERINGAR

Lokalbehov	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ny inredning (skåp) i omklädningsrummen på simhallen	900					
Nytt biblioteksdatasystem	150					
Digitala tjänster, RFID		200				
Ny biblioteksinredning/hyllor		1000				
Konstfrusen isbana för Skridsko, bandy, konst-åkning, m m					3000	
TOTALT	1 050	1 200			3000	

Förändring av driftbudget

Lokalbehov	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kaplanen, Fritid för äldre, personal 50%	220	220	220	220	220	220

Lokalbehov är kommunicerade med Tekniska kontoret, Fastighetsenheten.